

מנה בדת

שינוי הדף היומי בדון קצרו

לע"נ הגאון רבי שמחה זיסל בן רבי
אברהם ברוידיא זצוק"ל חונתו מרת
מרים בת רבי משה ע"ה
הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 15 חוה"מ פסח תש"פ

שבת לז-מג

שהמשנה מסיימת שמותר להחזיר ומשמע שרק בגרוף וקטום, ורב ששת בא לחדש את הדיוק במשנה.

רב שמואל בר יהודה אמר בשם ר' יוחנן שאם הסיקו כירה בגפת ועצים מותר להשהות עליה תבשיל שבושל כל צרכו ואפילו מצטמק ויפה לו ותלמיד אחד אמר שרב ושמואל אסרו מצטמק ויפה לו בלא גרף וקטם אמר רב שמואל אכן רב יהודה אמר בשם שמואל שמצטמק ויפה לו אסור אך ר' יוחנן מתיר ואמרו לרב אשי שהוא צריך לנהוג כרב ושמואל ולרב יהודה עצמו השהו אך יתכן שהוא היה מסוכן ובסורא השהו לר"נ בר יצחק ורב אשי ראה שלרב הונא השהו כסא דהרסנא והוא אכל ולא ידוע אם הוא סובר שמותר להשהות או שכסא דהרסנא הוא מצטמק ורע לו כיון שיש בו קמח, ור"נ אומר שמצטמק ויפה לו אסור ואם מצטמק ורע לו מותר ודבר שיש בו קמח הוא מצטמק ורע לו חוץ מתבשיל לפת שגם עם קמח רק אם יש בו בשר זה יפה לו, אך ללא בשר הוא רע לו ואם הוא צריך אותו לאורחים גם עם בשר הוא רע לו, מאכל מתאנים דייסה ותמרים זה מצטמק ורע לו

דף לח שאלו את ר' חייא בר אבא במקרה ששכח קדרה על כירה והיא התבשלה בשבת ור' חייא שתק ולמחרת הוא אמר שהמבשל בשבת במזיד לא יאכל אך בשוגג מותר ואותו דבר שהיה, ורבה ורב יוסף ביארו את דבריו שבשהיה שלא עשה מעשה מותר אף במזיד, ור"נ בר יצחק מבאר שאף בשוגג אסור בשהה כדי שלא יבאו להערים, וישנה ברייתא מפורשת שאם שכח ושהה בשוגג יאכל ובמזיד לא, ודוקא בלא התבשל כל צרכו אך אם התבשל כל צרכו לר"מ יאכל בין שוגג בין מזיד ור"י מתיר בחמין שמצטמק ורע לו ותבשיל שיפה לו כגון כרוב פולין ובשר חתוך אסור, ומצטמק ורע לו מותר, לר"נ בר יצחק לא קשה משם שר' חייא דיבר אחרי שגזרו גם בשוגג אך רבה ורב יוסף מתירים אף במזיד, ואחר הגזירה יש לאסור גם בשוגג, שרב יהודה בר שמואל אמר בשם ר' אבא בשם רב כהנא בשם רב שבתחילה התירו בשוכח ואז הרבה השהו במזיד ואמרו ששכחו ולכן גזרו גם על שוכח, ואף שבברייתא לעיל ר"מ החמיר כאן הוא מיקל שזה בדיעבד, ור"י הקל למעלה בגרוף וקטום ובלא גרוף וקטום הוא החמיר גם בדיעבד.

הסתפקו מה הדין בשהה במזיד ויש להוכיח ממה שאמר שמואל בר נתן בשם ר' חנינא שהיה מקרה שהשהו חמין בציפורי ור' יוסי לא אסר אך הוא אסר ביצים מצומקות וניתן לומר שהוא התיר להם היום אך הוא אסר לשבת הבאה שלא ישהו, וביצים הם מצטמקות ויפה להן, וכן סיפר ר' חמא בר חנינא שהיה עם רבי והגישו להם ביצים מצומקות כמו עוזרדין והם אכלו מהם הרבה.

רב ששת אומר שלב"ה עמוד ב מחזירין אף בשבת וכן אמר ר' אושעיא שהביא חמין לר' חייא והחזירו למקומם בכירה ור' חייא לא אמר להם כלום ור' זריקא ברב אבא אמר בשם ר' תדאי אוסר להחזיר אם הניח על גבי קרקע, ור' אמי אמר שרב תדאי החמיר רק לעצמו ור' חייא בר אבא אמר שר' יוחנן מתיר גם

דף לז ניתן לבאר במשנה שההבדל בין קש וגבבא לגפת ועצים הוא לענין חזרה אך להשהות משהים גם בלא גרוף וקטום ולב"ש משהים רק חמין ולב"ה אף משהים תבשיל וחזרה מותרת רק לב"ה ולב"ש נוטלים אך אין להחזיר, ויש להוכיח מדברי רב חלבו בשם ר' חמא בר גוריא שרב מבאר את המשנה שמותר רק על גב הכירה אך לא בתוכה, ומשמע שהוא הבין שהמשנה דיברה על חזרה שלענין שהיה אין הבדל בין תוכה לגבה, אך ניתן לומר שרב דיבר על הסיפא שב"ש וב"ה נחלקו לענין חזרה ונחלקו על גבה ובתוכה גם לב"ה אסור, ויש להוכיח מדברי הברייתא שלדעת ר"מ ב' כירות המחוברות אחת גרופה ואחת לא מותר להשהות על הגרופה ולא על זאת שאינה גרופה ולב"ש אין משהים כלל ולב"ה רק חמין ואם עקר לא יחזיר, ולר' יהודה לב"ש מותר להשהות רק חמין ולב"ה אף תבשיל ולב"ש אסור להחזיר ולב"ה מותר ואם המשנה דיברה על שהיה א"כ זה כדעת ר"י אך אם המשנה דיברה רק על חזרה זה לא כר"מ שאוסר אף חמין לב"ש ולב"ה הוא אסר תבשיל וגם חזרה, והמשנה גם לא כר' יהודה שמתיר שהיה רק בגרוף וקטום, ויתכן לבאר שהמשנה דיברה על חזרה וזה כר' יהודה לענין חמין ותבשיל וחזרה אך המשנה חולקת עליו לענין שהיה שדעתו שמותר שהיה רק בגרוף וקטום, והמשנה סוברת שמותר שהיה גם באין גרוף וקטום.

הסתפקו אם מותר לסמוך באין גרוף וקטום ואין להביא ראיה מהברייתא שבכירות מחוברות התירו להשהות בכירה שאינה גרופה למרות שזה סמוך, אך יש לחלק שכיוון שהיא גבוהה מותר לשים בשניה שהאוויר שולט שם, ויש להוכיח מדברי רב ספרא שאומר בשם רב שאם קטמה ונתלבתה סומכים לה ומקיימים בה ונוטלים ומחזירים ורואים מדבריו שגם לסמוך מותר רק כשקטמה קודם לכן, אך ניתן לומר שכתבו סומכים יחד עם מקיימים אך מותר גם אם לא קטם כמו שכתבו נוטלים למרות שפשוט שמותר ליטול, אך יש לחלק שסומכים הוא במקום אחר ממקיימים, אך יש להוכיח מברייתא מפורשת שכתוב בה כירה שהסיקה בגפת ועצים סומכים ואין מקיימים אא"כ גרופה וקטומה, גחלים שעממו או שנתן עליהם נעורת פשתן דקה זה נחשב כקטמה.

ר' יצחק בר נחמני אומר בשם ר' אושעיא אומר שאם קטם ואח"כ הובערה מותר להשהות עליה חמין ותבשיל שהתבשלו כל צרכם, עמוד ב ואין להוכיח שמצטמק ויפה לו מותר שניתן לומר שמותר רק בגלל שקטמה והחידוש הוא שאף שהיא הובערה היא לא חזרה לענינה הראשון וכן אמר רבה בר בר חנה שר' יוחנן מתיר אף בגחלים של רותם שהם חמים יותר, ורב ששת אומר שר' יוחנן סובר במשנה שהיא דברה על חזרה ושהיה מותר גם בלא גרף וקטם ואף בתבשיל שלא התבשל כל צרכו ואם עקר לא יחזיר עד שיגרוף או יתן אפר וכן דייק רבא מהמשנה לעיל שלא יתן פת בתנור עם חשיכה אלא אם קרמו פניה מעור יום ומשמע שאם קרמו פניה מותר וכן מוכח ממה

בהניח על גבי קרקע ונחלקו רב שמואל בר יהודה ורב דימי בדעת ר' אלעזר, וחזקיה אמר בשם אבבי שאם עודן בידו מותר רק בדעתו להחזיר ואם לא אסור להחזיר ועל קרקע אסור, וללישנא בתרא אבבי סובר שבהניח בקרקע ואסור רק באין דעתו להחזיר אך אם דעתו להחזיר מותר, ואם עודה בידו מותר גם באין דעתו להחזיר ור' ירמיה הסתפק אם תלאם במקל או הניח על מטה ורב אשי מסתפק באופן שפינס ממיחם למיחם.

משנה תנור שהוסק אף בקש וגבבא לא יתן לא בתוכו ולא על גביו, וכופח אם הסיקו בקש וגבבא הוא ככירה ואם הסיקו בגפת ועצים הוא כתנור. **גמרא** רב יוסף סבר שאסור דוקא תוכו או על גבו אך מותר לסמוך, ואבבי מוכיח מהמשנה שדמתה כופח שהוסק בקש או גבבא לכירה ועל גבה באין גרוף וקטום אסור גם בכירה אלא זה דומה לענין סמיכה שאם הסיק כופח בקש וגבבא מותר ואם הסיקו בגפת ועצים הוא כתנור ואסור אף לסמוך, ור' אדא מבאר שהמשנה דברה על גרוף וקטום שכופח שהוסק בגפת ועצים אף גרוף וקטום אסור כתנור ובכירה מותר אם גרף או קטם, ויש ברייתא מפורשת כדעת אבבי שכופח שהוסק בגפת ועצים אין סומכים לו, רב אחא בר רבא הקשה לרב אשי שממה נפשך אם הכופח הוא ככירה שיהיה שוה לה לגמרי ואם הוא כתנור שיהיה שוה לו לגמרי ורב אשי מבאר שהחום שלו גדול מכירה אך קטן מתנור ולכן אם הוסק בגפת ועצים הוא כתנור אך אם הוסק בקש וגבבא שזה פחות הבל דינו ככירה.

ר' יוסי בר' חנינא מבאר שכופח הוא מקום נתינת קדרה אחת וכירה יש בה מקום לב' קדירות, ואבבי או ר' ירמיה מוכיח ממה ששינונו לענין טומאת כלים שכירה שנחלקה לאורכה טהורה שאינה ראויה אך אם נחלקה לרחבה היא טמאה שעדיין היא ככופח, וכופח שנחלק בין לאורכו בין לרחבו טהור.

משנה אין לתת ביצה בצד מיחם שתצלה קצת ותתגלגל, ולא ישברנה על סודר שהוחם בשמש ולר' יוסי מותר ולא יטמין בחול או אבק דרכים כדי שהיא תצלה, והיה מעשה שאנשי טבריה הכניסו סילון צונן בתוך אמה של חמין ואמרו חכמים שאם הוחמו בשבת אסורים ברחיצה ושתייה, אך אם הוחם ביו"ט אסור רק ברחיצה ומותר בשתייה. **גמרא** לרב יוסף לחכמים גלגל ביצה בצד מיחם חייב חטאת

דף לט כדברי המשנה שכל שהתבשל קודם שבת מותר לתת בשבת בחמין ואם לא התבשל בחמין קודם שבת מותר להדיח חוץ ממליח ישן וקוליס האספנין שאסור שזה גמר מלאכתן וחייב חטאת.

שינונו לקמן שמותר לתת תבשיל בתוך הבור כדי שישמר ומותר לתת מים יפים ברעים כדי שיתקררו ומותר לתת צונן בחמה שיתחמם לכאורה זה כר' יוסי במשנתינו ור"נ אומר שזה אף לדעת חכמים במשנתינו והם מודים שמותר לחמם בחמה עצמה ור' יוסי נחלק עליהם גם בתולדות חמה שלא גוזרים משום תולדות האור ולחכמים גוזרים תולדות חמה משום תולדות האור.

ר' יוסי לא חולק על דברי המשנה שאסור להטמינה בחול, רבה מבאר שגוזרים שמא יטמין ברמץ ורב יוסף מבאר שהוא מזיז עפר ממקומו והנ"מ בין הטעמים היא בעפר רך שאין בו איסור שמזיז עפר ממקומו, אך שיכת הגזירה שיטמין ברמץ, אך קשה שרשב"ג אומר בברייתא שבגג רותח מגלגלים ביצה אך לא סיד

רותח, ואמנם בגג לא שיך לגזור משום רמץ אך ניתן לגזור משום מזיז עפר, ויש לומר שסתם גג אין בו עפר, ואין להוכיח מהמעשה של טבריה שהגזירה היא משום הטמנה וודאי זה לא שיך למזיז עפר אך צ"ל שמעשה טבריה אינו ראייה לענין חול בסיפא אלא הוא ראייה לענין סודרים שחמי טבריה זה תולדת חמה ובכ"ז אסור ור' יוסי סובר שזה תולדות האור שמים אלו עוברים על פתח גיהנם, **עמוד ב** ורב חסדא מוכיח ממעשה טבריה שבמוסיף הבל אסור להטמין אף מבעוד יום ואומר ר"נ ששברו אנשי טבריה את סילונם.

המשנה אומרת שמה שהוחם בשבת אסורים ברחיצה ולכאורה משמע שמים שהוחמו בע"ש מותר לרחוץ בהם, וקשה ממה ששינונו שמים שהוחמו בער"ש אסור לרחוץ את כל גופו ומותר רק פניו ידיו ורגליו, ובסיפא נאמר שחמים שהוחמו ביו"ט אין לרחוץ בהם ולכאורה הוא כדעת ב"ש שהרי לב"ה מותר להחם ביו"ט לרחיצה, אך ניתן לבאר שכל גופו אסור גם לב"ה ולר"מ אסור לרחוץ את כל גופו בין בחמין בין בצונן ולר"ש מותר ור"י מתיר בצונן ואוסר בחמין, ורב חסדא אומר שהם נחלקו רק בכלי אך בקרקע אין איסור רחיצה, אך קשה שחמי טבריה מדובר בקרקע ובכ"ז אסור להם, אלא רב חסדא אמר שנחלקו בקרקע אך בכלי אסור לכו"ע, רבה אמר בשם ר' יוחנן שהלכה כר' יהודה ורב יוסף שאל אם הוא שמע את ר' יוחנן בפירוש או שיודעים זאת ממה שאמר תנחום בשם ר' יוחנן בשם ר' ינאי שתמיד הלכה כמכריע, חוץ מהענין של מטלניות שאינם חשובות שר"א מחמיר ור' יהושע מיקל ור"ע מכריע ואין הלכה כמכריע שר"ע הוא תלמיד,

דף מ ועוד שר"ע הודה לר' יהושע, אך יתכן שר' יוחנן אמר שהלכה כמכריע רק במשנה ולא בברייתא ורבה אמר שהוא שמע ממנו בפירוש שהלכה כר' יהודה.

רב מתיר לרחוץ את כל גופו אבר אבר במים שהוחמו מע"ש, ולשמואל מותר רק פניו ידיו ורגליו, ומה שכתוב בברייתא למעלה שאין רוחץ כל גופו היינו ביחד אך מותר אבר אבר, ויש ברייתא נוספת שכתוב שלא התירו לרחוץ בחמין שהם מער"ש רק פניו ידיו ורגליו הכוונה אפילו כל גופו אבר אבר כעין פניו ידיו ורגליו, וישנה ברייתא כדעת שמואל שאין לרחוץ כל גופו אפילו אבר אבר, ורבה ביאר שלדעת רב מותר כל גופו חוץ מאבר אחד אך קשה לדבריו מהברייתות הנ"ל ורב יוסף שאל את אבבי אם רבה נהג כרב, ולכאורה פשוט שהוא לא נהג כמותו שהרי יש ראיות נגדו מברייתות אך יתכן שרבה לא שמע את אותם ברייתות והוא עשה ככל דברי רב חוץ מג' מקומות שהוא נהג כשמואל שמטילים ציצית מבגד לבגד ומדליקים מנר לנר והלכה כר"ש בגרירה אך אין ראייה שהוא היקל כמו רב והוא רק החמיר כמותו.

שנו בברייתא שמרחץ שהנקב פקוק מער"ש יכול לרחוץ בו מיד במוצ"ש ואם פקקו נקביו מערב יו"ט מותר להזיע ולהשתטף בבית חיצון ורב יהודה אמר שר"ע ור"א בן עזריה הזיעו ביו"ט במרחץ של בני ברק והם השתטפו בבית החיצון והחמים היו מחופים בנסרים וחכמים אמרו שגם באין החמים מחופים בנסרים אך כשרבו עוברי עבירה שחממו בשבת ואמרו שהיה חם מע"ש אסור, ומותר להלך במרחץ גדול ולא חושש שיאמרו שבא להזיע, וביאר ר"ש בן פזי בשם ריב"ל בשם בר קפרא שבתחילה רחצו בחמים שחיממום בער"ש והבלנים חיממו

בשבת ואמרו שהם חוממו מער"ש טאסרו חמים ועדיין לא גזרו על זיעה אך אחר שהתחילו לרחוץ ואמרו מזיעים אנחנו גזרו גם על זיעה והתירו חמי טבריה, והיו רוחצים בחמי האור ואומרים שזה חמי טבריה ואסרו גם חמי טבריה והתירו צונן וראו שלא עמדו בגזירה זו והתירו חמי טבריה ונשאר האיסור בזיעה ומה שנקראו כאן עוברי עבירה, אמר רבא שגם עובר עבירה דרבנן ניתן לקרותו עברייך.

עמוד ב מה שכתוב שמותר לטייל באמבטיאות של כרכים אמר רבא שרק בשל כרכים מותר אך אסור ללכת בשל כפרים שמרובה בהם ההבל כיון שהם קטנים ומזיע בהם.

שנו בברייתא שמותר להתחמם במדורה ולשטוף אח"כ בצונן אך לא ישטוף בצונן ואח"כ יתחמם במדורה שמתחממים המים שעליו, ומותר לחמם מגבת ולהניח על בטנו הכואבת אך לא יניח קומקום של חמים על בטנו כדי שלא יבא לרחיצה ואף בחול אסור שזה סכנה אם זה רותח, ומותר להניח קיתון מים כנגד המדורה להפיג את הצנינה ור' יהודה מוסיף שמותר להניח פך שמן כנגד המדורה כדי שיהיה פושר ורשב"ג מתיר שאשה תסוך ידה שמן ותחמם אותה כנגד המדורה לסוך את בנה הקטן, ולדעת רבה ורב יוסף גם ת"ק מתיר שמן ואף שהיד סולדת בו שבשמן אין בו בישול ולר' יהודה מותר רק להפשיר ולרשב"ג אסור גם פושר ומותר רק בחום של היד, ולר"נ בר יצחק ת"ק אוסר אף באין יד סולדת שהפשוו זה בישולו ולר' יהודה מותר להפשיר, ורשב"ג אוסר להפשיר ומותר כלאחר ידו ולת"ק אסור אף בשינוי, ורב יהודה אמר בשם שמואל שבין שמן בין מים אם יד סולדת אסור ואם אין סולדת מותר, ורחבא אומר ששיעור יד סולדת הוא שכריסו של תינוק נכווית.

פעם נכנס ר' יצחק בן אבדימי אחר רבי למרחץ והוא רצה להניח שם פך שמן אמר לו רבי שיטול מים בכלי שני ויתן בו את השמן שרבי סבר ששמן יש בו משום בישול, וכלי שני אינו מבשל והפשרה אינה בישול, ואף שאסור לדבר דברי תורה במרחץ אך מותר לומר הלכה להפריש מאיסור כמו שאמר רב יהודה בשם שמואל שתלמידו של ר"מ שנכנס אחריו למרחץ ורצה להדיח קרקע ואמר לו שאסור והוא רצה לסוך ואמר לו שאסור ומותר לדבר להפריש מאיסור, רבינא הוכיח מהמעשה של רבי שמבשל בחמי טבריה חייב שהרי זה אחר הגזירה ורבי התיר רק בכלי שני, אך קשה שרב חסדא אמר שהמבשל בחמי טבריה פטור יש לומר שרב חסדא פטר מחטאת ורבינא דיבר על מכת מרדות.

ר' זירא אמר שהוא ראה שר' אבהו שחה באמבטי אך אינו יודע אם עקר רגליו או לא ומה ששנינו שאסור לשחות בעקירת רגלים זה דוקא בכריכה ללא גדר וגזרו לשחות בה כנהר ומותר לשחות אם יש גדר שזה ככלי

דף מא ר' זירא ראה שר' אבהו הניח ידו כנגד פניו של מטה והוא הסתפק אם הוא נגע או לא ואף שר' אליעזר אומר שהנוגע באמה ומשתין כאילו מביא מבול לעולם אומר אביי שבמקרה כמו בולשת לא חוששים להרהור בנוגע כמו שחיילים שנכנסו לעיר לא חוששים שניסכו היין בשעת מלחמה שהם מפחדים ואפילו בפתוחות אינם נוגעים ובשעת שלום מותר רק חביות סגורות ואותו דבר לא חוששים להרהור כשעומד ליד נהר ויש פחד ממנו ומה שאמר ר' אבא בשם רבה הונא בשם רב שהמניח ידו כנגד פניו של מטה הוא ככופר בברית אברהם זה דוקא כשיורד לנהר שלא רואים אך כשעולה ופניו כלפי העם מותר

לכסות משום צניעות ורבא היה שוחה ור' זירא היה זקוף ותלמידיו רב אשי היו זקופים בירידתם ובעלייתם הם היו שוחים. **ר' זירא** רצה לעלות לא"י והוא השתמט מרב יהודה שאסר לעלות לא"י מבבל שכתוב בבלה יובאו ושמה יהיו אמר ר' זירא שאשמע ממנו משהו ואעלה והוא מצאו במרחץ ואמר למשרתו הביאו נתר ומסרק ופתחו פיהם והוציאו את ההבל ושתו ממי המרחץ ואמר ר' זירא שמספיק לו לשמוע דבר זה והחידוש הוא שמותר לומר במרחץ דברים של חול בלשון קודש, ומה שהוא אמר לפתוח את הפה להוציא ההבל שההבל מהפה מוציא את הבל הזיעה, ויש מעלה בשתית המים כמו שכתוב בברייתא שמי שאכל ולא שתי אכילתו דם וזה התחלת חולי מעים אכל בלא שהלך אח"כ ד' אמות אכילתו מרקיבה וזה גורם לריח רע, הצריך לנקבו ואוכל זה כמו תנור שמסיקים ללא פינוי אפר וזה ריח זוהמא, רחץ את החמין ללא ששתה מהם זה כתנור שהוסק מבחוץ ולא מתוכו רחץ בחמים ולא שטף בצונן זה כברזל שנכנס לאש ולא הכניסוהו לצונן רחץ ולא סך שמן אח"כ זה כמים על גבי חבית שזה לא נכנס לגופו.

משנה מוליאר של מים חמים שגרוף מגחלים שותים ממנו בשבת, אך מאנטיכי אפילו גרוף אין שותים **גמרא** במוליאר הגחלים מבחוץ והמים בפנים, ואנטיכי לרבה הגחלים הם בחלל הכירה והמים בחלל נוסף, ולר"נ בר יצחק הוא דוד עם תחתית כפולה שהגחלים שם והמים למעלה, מי שאסר בדוד כפול ודאי יאסור בחלל כירה אך האוסר בחלל כירה בדוד יתיר בגרוף ויש ברייתא כר"נ שבאנטיכי אסור גרוף וקטום שנחוששתה מחמתה ומשמע שהוא עשוי מנחושת.

משנה מיחם שפינהו לא יתן צונן בתוכו כדי שיתחמם אך נותן לתוכו או למים שיפשירו. **גמרא** רב אדא בר מתנה מבאר את המשנה שמיחם שפינה ממנו מים חמים לא יתן במים מים מעטים שיתחממו אך נותן מים מרובים כדי שיהיו פושרים, **עמוד ב** ואף שמצרף את המיחם שמצננו לאחר שהיה חם אך המשנה היא כדעת ר"ש שמתיר בדבר שאין מתכוון ואביי מדייק את המשנה שלא כתוב שפינה ממנו מים אלא שפינהו, ואביי מבאר שמיחם שפינהו ועדיין יש בו מים חמים לא יתן בו מעט מים כדי שיתחממו אך מים רבים מותר שהוא מפשרם ומיחם שרוקן אותו ממזימו לא יתן לתוכו מים כלל מפני שהוא מצרפו וכו' יהודה שאוסר דבר שאין מתכוון, ורב אומר במשנה שמותר רק שיעור להפשיר אך שיעור לצרף אסור ולשמואל גם שיעור לצרף מותר

דף מב ולכאורה שמואל סובר כר"ש שמתיר דבר שאין מתכוון וקשה הרי שמואל התיר לכבות גחלת של מתכת ברה"ר ולא התיר לכבות בשל עץ ויש לומר שלענין מלאכה שא"צ לגופה הוא סובר כר' יהודה שאוסר ולדעה זו המוצא קוץ ברה"ר מוליכו פחות פחות מד' אמות ובכרמלית גם יותר מד' אמות ולא גזרו שבות במקום נזק של רבים.

שנו בברייתא שלב"ש נותן חם לצונן אך לא צונן לחם ולב"ה מותר גם צונן לחם ודוקא בכוס אך באמבטי מותר רק חם לצונן ור"ש בן מנסיא אוסר, ור"נ פוסק כמותו, רב יוסף אומר שספל כאמבטי ואביי אומר שר' חייא אמר שאינו כאמבטי ואם היינו מחמירים בספל לכאורה אם הלכה כר"ש בן מנסיא א"כ אין מציאות לרחוץ בשבת בחמים אך ניתן לומר שר"ש בו מנסיא דיבר רק על הרישא שב"ה התירו אפילו צונן לחם, וחם לצונן

רוב אשי שמדובר בחלוחות עצמם שהן ראיות ואינן מוקצה באופן שחשב עליהם, ומה שהברייתא אמרה שלא יתכוון לצוד ולא חילקה אם חישוב עליהם או לא, שהיא רצתה לחדש שאף שחשב עליהם דוקא כשלא מתכוון לצוד מותר, אך ר"ש שמתיר באין מתכוון סובר שאין מוקצה ור' יהודה שאוסר מוקצה ממילא הוא יאסור גם כשאין מתכוון, אך ניתן להסביר בברייתא שלא יכסה את הכוורת לגמרי באופן שניצודות וישאיר רווח לדבורים, ורב אשי אומר שהברייתא דברה בימי ניסן שיש גם גשם וגם חמה ויש בכוורת דבש, רב ששת אומר שיצאו ויאמרו לר' יצחק שרב הונא סובר כמותו שהוא אמר שעושים מחיצה למת בשביל חי אך לא למת עצמו, וכמו שרב שמואל בר יהודה וכן שנה שילא מרי שאם יש מת שמוטל בחמה באים שנים ויושבים מצדו כשחם להם מביא כל אחד מטה ויושב עליה וכשחם להם מלמעלה פורסים עליהם מחצלת והם מעמידים את המיטות והולכים והמחיצה נעשית מעצמה, רב יהודה אמר בשם שמואל שמת המוטל בחמה הופכו ממיטה למיטה, ולרב מניח עליו תינוק או ככר ומטלטלו וגם שמואל מודה שעדיף ע"י ככר או תינוק ונחלקו כשאין ככר או תינוק לשמואל טלטול מן הצד אינו טלטול ורב אוסר טלטול גם מן הצד, ולכאורה נחלקו בזה תנאים שלת"ק בברייתא אין מצילין מת מהדליקה ור' יהודה בן לקיש אומר שמצילים וודאי מדובר כשאין ככר או תינוק וא"כ נחלקו אם טלטול מן הצד הוא טלטול, אך ניתן לומר שלכו"ע אסור טלטול מן הצד ור' יהודה מתיר מתוך שאדם בהול על מתו ויבא לכבות, והלכה כמותו

מותר גם לב"ש ולכאורה ר"ש בן מנסיא סובר כב"ש ויש לומר שהוא סובר שלא חלקו עליו ב"ה בזה, רב הונא בר רב יהושע אומר שרבא לא הקפיד בכלי שר' חייא אמר שנותן אדם קיתון של מים לספל בין חם לצונן בין צונן לחם, אך ניתן לחלק שר' חייא התיר רק בהפסק כלי, ורב אשי אומר שרבא למד בר' חייא שמותר גם מערה מקיתון לספל בין חם לצונן או להפך.

משנה אילפס וקדירה שהעבירם רותחים לא יתן תבלין בתוכם **עמוד ב** אך נותן לקערה או תמחוי ולר' יהודה מותר לתת בכל חוץ מדבר שיש בו חומץ וציר. **גמרא** הסתפקו אם ר' יהודה התיר אפילו באילפס או שהוא מתיר רק בקערה והוא מחמיר על ת"ק וישנה ברייתא מפורשת שלר' יהודה הוא נותן לכל קדירות רותחות.

רב יוסף אומר שמלח הוא כתבלין והוא מתבשל רק בכלי ראשון ואביי אמר שר' חייא אמר שמלח אינו כתבלין והוא מתבשל אף בכלי שני ולר"נ מלח מתבשל רק בבישול מרובה, וללישנא בתרא לר' חייא מלח אינו מתבשל אף בכלי ראשון וכדעת ר"נ.

משנה לא נותנים כלי תחת נר לקבל בו שמן אך מותר להניח שם מבעוד יום אך לא נהנים משמן זה כיון שאינו מוכן מער"ש **גמרא** לרב חסדא אף שלא נותנים כלי לקבל ביצה מהתנגולת אך מותר לכפות כלי על הביצה שלא תשבר ומבאר רבה שתרנגולת עשויה להטיל באשפה אך לא במקום מדרון והתירו הצלה מצויה אך לא התירו הצלה שאינה מצויה ואביי הוכיח מה ששנינו שאם נשברה חבית טבל בראש הגג מותר להניח תחתיה כלי ואפשר להעמיד שמדובר שחביות חדשות שמצוי בהם שפוקעות, אך קשה ממה ששנינו שנותנים כלי תחת נר לקבל ניצוצות יש לומר שגם ניצוצות מצויים.

דף מג ויש להוכיח ממה ששנינו שכופים קערה על נר שלא יאחו בקורה יש לדחות שמדובר בבתים נמוכים שמצוי שם דליקה, ומה ששנינו שקורה שנשברה שסומך לה ספסל או ארוכות המיטה מדובר בקורה חדשה שמצוי שתפקע ומה שכתוב נותנים כלי תחת הדלף בשבת מדובר בבתים חדשים שמצוי בהם דלף, ורב יוסף מבאר שטעמו של רב חסדא משום ביטול כלי מהיכנו שהוא עושהו מוקצה, ובחבית של טבל מותר שטבל מוכן הוא שאם תיקנו מתוקן, ומותר להניח כלי לקבל ניצוצות שאין בהם ממש וקורה שנשברה סומכים אותה בצורה רפויה שיכול לקחת מה שסמך לה, וכבלי תחת הדלף מדובר בדלף שראוי לשתייה, ומותר לכפות סל לפני אפרוחים שיעלו וירדו שיכול לקחתו ומה שכתוב אסור לקחתו מדובר בעוד האפרוחים עליו ומה שכתוב שאסור גם כשאינם עליו אמר ר' אבהו שמדובר שהם היו עליו כל בין השמשות שהוקצה כל היום מתוך שהוקצה לביה"ש.

ר' יצחק אוסר לכפות כלי על ביצה שלא תשבר שאין כלי ניטל אלא לצורך דבר הניטל וכל הברייתות שהתירו לתת כלי להצלת משהו אחר מדובר בצריך למקומו של אותו כלי, והברייתא בביצה שמתירה לכפות כלי על ביצה שלא תישבר מדובר בצריך למקומו, ומה שכתוב פורסים מחצלות על אבנים בשבת מדובר באבנים מקורזלות שראויות לקינוח בבית הכסא, ומה שכתוב שפורסים מחצלת על לבנים מדובר בלבנים שנשארו מבנין שראוים לשכב עליהם, ומה שכתוב פורסים מחצלת על כוורת מפני החמה או הגשמים אך לא יתכוון לצוד, מדובר שיש שם דבש ורב עוקבא ממישן שאל את רב אשי שרק בימות החמה מצוי דבש **עמוד ב** ובזמן הגשמים לא מצוי דבש בכוורת, אמר